

Multifunctioneel genoeg

Als je een audiobestand nauwkeurig wilt bewerken, voldoet je daw meestal niet. Een speciale audio-editor wel, zeker als hij zo veel opties heeft en zo goed klinkt als DSP-Quattro.

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

DSP-Quattro is geschreven door de programmeurs die ook TC Spark maakten en kent een lange historie. De eerste versie verscheen al een kleine tien jaar geleden en nog steeds werkt het programma uitsluitend op de Mac. Versie 3 is wel een compleet nieuw ontwikkelde 'universele' applicatie, die op zowel Intel- als PowerPC-Mac's draait.

Uniek aan dit pakket is de combinatie van functies, waarbij het werken met mono- en stereobestanden centraal staat. Multitrack-mogelijkheden biedt DSP-Quattro dus niet, wel stereorecording, sample-editing, plug-in-hosting, batchprocessing, cd-mastering en ondersteuning van midisamplers. Laten we de verschillende onderdelen eens stuk voor stuk bekijken.

Opnemen

De inputrecorder kan een stereo-opname maken via twee inputs van je geluidskaart. Typisch is dat je daarbij ook bijvoorbeeld input 1 en 5 kunt combineren als linker- en rechterkanaal. Je ziet een levelmeter voor het signaalniveau en je hoort het inputsignaal. In het opnamevenster zit ook een Efx-knop: je kunt namelijk het signaal beluisteren en opnemen met maximaal vier plug-ins (vst of au) of de ingebouwde effecten. Met New File voeg je een nieuwe opname toe zonder het opnamevenster te hoeven verlaten. Zo kun je snel meerdere takes maken die na de opnamen allemaal in hun eigen bewerkingsvenster verschijnen.

Audio bewerken

Het bewerken van audiobestanden is de kernfunctie van DSP-Quattro 3. Bestanden worden geopend in hun eigen venster met een overzicht van de complete golfvorm en horizontale en verticale zoommogelijkheden. Er is een aantal sneltoetsen beschikbaar voor volledig inzoomen, zoomen van een selectie, verticaal uitzoomen,

enzovoort. Dit is handig, want vaak moet je op verschillende punten in een track snel een nauwkeurig overzicht hebben, maar je wilt ook weer snel kunnen uitzoomen om naar het volgende editpunt te gaan. Daarbij komen de markers ook goed van pas. Een lijst van aangemaakte markers verschijnt naast het bewerkingsvenster. Daarin kun je snel van de ene naar de andere springen.

Bij het afspelen van de track kun je kiezen of de waveform continu meescrollt of dat deze per pagina verschuift. Je kunt helaas geen grid instellen of selecties van een sample of een frame verschuiven. De audio-editor kan tracks realtime afspelen op een afwijkend tempo (time-stretch) of een andere toonhoogte (pitchshift).

Effecten

DSP-Quattro herkent vrijwel alle audiobestanden en biedt ook de mogelijkheid om data 'raw' te importeren. Op die manier is het soms mogelijk een beschadigd bestand te redden of de intact gebleven stukken te repareren. Elk audiovenster bevat een Efx-sectie; een los scherm met vier slots voor plug-ins, die realtime werken. Je kunt daarbij kiezen uit een reeks interne effecten zoals equalizers,

chorus en delays, maar ook je eigen vst- en au-effecten worden ondersteund. Daarbij kun je voor elk effect je eigen instellingen maken of een keuze maken uit de presets van het effect. Verder kun je ondermeer knippen en plakken, normalizen en fades maken (met instelbare curves).

Batchprocessor

De effecten zien we ook terug in de batchprocessor. Hier kun je een reeks audiobestanden laden en deze vervolgens allemaal dezelfde serie bewerkingen laten ondergaan. De computer werkt dan de hele lijst af en schrijft ze weg als nieuwe bestanden. Behalve effecten toepassen kun je hier tracks normalizen, sample-rate-conversie uitvoeren, dither toepassen, bitdiepte aanpassen, fades maken, gelijkstroomcomponenten verwijderen en de toonhoogte veranderen.

Men heeft veel werk gemaakt van de kwaliteit van de conversies. Zo gebruikt men een lineair phase-algoritme en een zeer goede anti-aliasing-curve. Het werkt allemaal ook erg snel, omdat het programma gebruik maakt van Apple's dsp-libraries, die rechtstreeks de processor aanspreken. Voor dithering gebruikt het programma een 'gaussian noise'-algoritme met filtermodelling, gebaseerd op het bereik van het menselijk oor. De resultaten klinken overtuigend, maar je kunt natuurlijk ook je eigen favoriete plug-in gebruiken.

Branden

Helemaal nieuw in versie 3 is de playlistfunctie. Deze is vooral bedoeld om er een complete cd-master mee samen te stellen, maar kan ook gebruikt worden om meerdere tracks aan elkaar te mixen. Audiotracks worden automatisch op volgorde gezet in de playlist, met start- en eindmarkers. Het display laat bovenaan een overzicht zien, met daaronder vier sporen waarop de tracks staan.

Door een track te verschuiven, kun je cross-fades maken. Ook kun je de markers verplaatsen of nieuw aanmaken en tracks splitsen. Je kunt bij elke track cd-textinformatie toevoegen of de markers numeriek bewerken. Ook hier kun je op elke track weer vier effecten loslaten in het effectvenster. En met een druk op de knop kun je een track in zijn eigen audiobewerkingsvenster openen, om daar nauwkeurige te editen.

Is de playlist helemaal klaar, dan kun je hem als een imagebestand opslaan of meteen op een cd branden, die helemaal compatibel is met de Red Book-standaard – inclusief cd-

SPECIFICATIES

- Mac OSX Universal Binary audio-editor
- batch processor
- Altivec-support op PowerPC-systemen
- uitgebreide playlist met realtime en non-destructieve effecten
- crossfades in playlist tussen tracks
- cd-rom brandoptie en image bounce
- images compatibel met Roxio Toast
- Red Book-standaard-ondersteuning
- ondersteuning aiff, sdii en wav
- 8-, 16-, 24- en 32-bit raw data-import
- Quicktime import (o.a. mp3)
- audio-editingfuncties met realtime preview
- au/vst virtual instrument en effect hosting
- ingebouwde effecten: chorus, delay, stereoizer, multitap, reverbs, filters, parametrische eq
- bpm-autodetectie, autoloop en timestretching
- resampling, pitchconversie, normalisatie, fades
- x-fade looping algoritmes
- midi sds-support voor legacy samplers

text, ean/upc-codes, ISRC-codes en P-Q track subcodes. De mogelijkheid om het veelgebruikte ddp-formaat te exporteren, ontbreekt nog, maar is aangekondigd voor een volgende update.

Hosting

Een bijzondere functie van DSP-Quattro is de mogelijkheid om virtuele instrumenten en effecten standalone te kunnen gebruiken. Onder de optie Instruments uit het File menu zit een lijst met alle vst- en au-instrumenten. Zodra je er één aanklikt, opent zich een instrumentvenster met het desbetreffende instrument plus een volumeknop, programma-nummer, midipoort en kanaal. Druk op de knop Edit en het bewerkingsvenster van het

INFO

- Prijzen incl:
 - € 149,-
 - upgrade van V2 € 79,-
 - crossgrade € 75,-
- Distributie: online
- Internet: www.dsp-quattro.com

instrument zelf verschijnt. Je kunt meerdere instrumenten laden en tegelijk bespelen. Dat kan als layer op hetzelfde midikanaal of als multitimbraal instrument via verschillende midikanalen.

Het instrumentvenster bevat ook een Efx-knop, met weer de vierdovige effectensectie die we al zagen bij de audio-editing. Op die manier kun je elk instrument weer bewerken met vier effectplug-ins. Allemaal erg handig voor live set-ups, vooral omdat je alle instellingen en vensters kunt wegschrijven als project en dus later in één keer weer kunt oproepen. De layering van sounds en effecten kun je echter niet verder bewerken in een mix en door projectpresets heen lopen – zoals bij Mainstage van Apple – is niet mogelijk. Dat beperkt de livemogelijkheden weer enigszins.

Verleden

Voor gebruikers van 'ouderwetse' samplers – je weet wel, hardwareapparaten waarmee je zonder computer geluiden kunt samplen – is DSP-Quattro een uitkomst. Het ondersteunt namelijk de midi sample dump standard (sds). Dat is een protocol waarbij samples via midi uitgewisseld kunnen worden tussen een sampler en computerprogramatuur. Het is een simpele implementatie waarbij de computer de sample naar een bepaalde positie in het geheugen van de sampler verstuurt. Je kunt daarbij het device-ID en midikanaal van de sampler aangeven. Het werkt erg traag, maar het kan een uitkomst zijn om toch iets moois of bijzonders van of naar een oud apparaat te krijgen. Er zijn

maar weinig programma's die deze functionaliteit nog bieden.

Conclusie

DSP-Quattro 3 is een veelzijdig programma en de combinatie van functies is vrij uniek. Ten eerste is het een uitstekende audio-editor met leuke ingebouwde effecten en dsp-functies van goede kwaliteit. Als plug-inhost werkt het programma soepel en eenvoudig en is het zeer bruikbaar door de project save/laad-functie. Je kunt er ook snel een audio-cd mee maken of een reeks bestanden converteren met de batchprocessor. Erg compleet dus, maar enkele onderdelen zijn soms net te eenvoudig uitgevoerd. Zo kun je geen ddp-master maken met de cd-masteringoptie, ontbreekt een grid- en nudgingfunctie en zijn de hostingmogelijkheden enigszins beperkt bij livegebruik. Een complete vervanging voor programma's als Waveburner, Mainstage of Soundtrack Pro is het dan ook niet. Wel werkt alles snel en soepel, en heeft DSP-Quattro 3 een prettige userinterface met een lage leercurve. Daarmee is het een nuttige aanvulling op je studiosoftware, een fijn stuk gereedschap voor iedereen die veel aan audio-bewerking of sample-editing doet. ■

HET OORDEEL

- + vier programma's ineen
- + projectfunctie om complete set-ups te laden/saven
- + eenvoudige effectsectie bij alle onderdelen
- + uitgebreide cd-mastering/playlist-functie
- geen grid- en nudgingfuncties in editor
- (nog) geen ddp-export